

Libor Vondráček vs. Karel Haas: Pokuta za billboard SPD: spravedlnost, nebo cenzura?

7.6.2026 - Libor Vondráček | Strana svobodných občanů

Předseda Svobodných Libor Vondráček byl 3. června 2026 hostem pořadu 360° s Michalem Půrem, kde obhajoval SPD v kauze předvolebních plakátů a obhajoval vládní návrh referenda a přenos kompetencí v rámci vlády. V debatě s Karlem Haasem z ODS se opakovaně dostával do střetu nad hranicemi svobody slova, nad rolí soudů v politickém sporu i nad tím, zda se vláda v citlivých otázkách řídí ideologií, nebo praktickými výsledky.

Spor o plakáty

První část debaty se točila kolem odsouzení SPD v kauze předvolebních plakátů a kolem otázky, zda je kritika soudkyně na místě. Vondráček hned na začátku odmítl, že by šlo o exces, a naopak tvrdil, že nejde přehlížet politický rozměr celé kauzy. Podle něj je samotný proces zatížen politikou už od počátku, protože podnět k věci podal politik a trestní oznámení podal poslanec Jiří Pospíšil. Zároveň upozornil, že předmětem trestního stíhání je politický projev, a proto považuje za legitimní zkoumat i samotnou formulaci trestného činu.

Vondráček řekl, že každý stíhaný člověk má právo nesouhlasit s verdiktem a odvolat se. Postup SPD i Tomia Okamury označil za kultivovaný a podložený a odmítl představu, že by kritika soudního rozhodnutí byla apriori nepřijatelná. V jeho pojetí nejde o útok na justici, ale o obranu svobody politického projevu. Současně dal najevo, že pokud politické výroky vedou k trestní sankci, je namístě debatovat o tom, kde přesně má být hranice mezi svobodou slova a trestným činem.

Karel Haas z ODS naopak celý spor viděl jako součást dlouhodobé strategie SPD udržovat mediální pozornost. Tvrdil, že Okamura hraje roli novodobého bojovníka za svobodu slova, přičemž spor využívá k posílení vlastního politického příběhu. Podle Haase byla kampaň SPD odporná, rasistická a xenofobní, a to bez ohledu na to, zda už existuje pravomocný verdikt. Vondráček proti tomu namítal, že plakát sám o sobě nenávisť nevyvolává, a připomněl, že skutečné společenské napětí vzniká spíše ze systémového rasismu a z konkrétních příkladů násilí a selhání státu v západní Evropě.

Svoboda slova

Vondráček v debatě opakovaně rozšiřoval téma od konkrétního plakátu k širší obraně svobody slova. Když Michal Půr otevřel otázku, zda se SPD a její předseda kvůli plakátu nepouštějí na tenký led, Vondráček trval na tom, že každý má právo se proti rozsudku ohradit. Zároveň upozornil, že pokud se podobné případy začnou kriminalizovat, může to být precedent s dalekosáhlými důsledky pro veřejnou debatu.

V jedné z nejostřejších pasáží Vondráček varoval, že se nechce dostat do situace, kdy budou lidé trestáni za verbální výroky podobně jako v některých zemích západní Evropy. Připomněl, že česká justice už v minulosti řešila podobné spory a že Ústavní soud podle něj dokáže svobodu projevu chránit lépe než běžné soudy. V této souvislosti zmínil případ Ladislava Vrábela a vyslovil naději, že pokud by se kauza dostala k evropským soudům, česká ústavní ochrana projevu by SPD mohla nakonec pomoci.

Haas proti tomu argumentoval evropskou judikaturou. Upozornil, že existuje hranice mezi politickou soutěží a trestněprávní odpovědností za rasistické nebo xenofobní výroky, a že soudy mají

postupovat restriktivně, ale zároveň nemohou ignorovat hrubé excesy. Vondráček sice připustil, že hranice existuje, ale trval na tom, že v tomto případě byla jeho strana kriminalizována za politický názor, nikoliv za nenávistný čin.

Migrace a Ukrajina

Velkou část rozhovoru zabral také spor o migraci a postoj SPD k ukrajinským běžencům. Vondráček uvedl, že SPD nechce pokračovat v tom, co označil za „ukrajinskou kartu“ předchozí vlády. Tvrdil, že současná vláda už v programovém prohlášení Ukrajinu téměř nezmiňuje, zatímco bývalý kabinet ji používal jako zástupné vysvětlení vlastních chyb.

Předseda Svobodných řekl, že SPD chce změnit pravidla ochrany Ukrajinců v Česku, zejména podmínky pro přístup k humanitární dávce. Podle něj není férové, aby lidé měli různá práva a aby část ukrajinských běženců dávky pobírala a část ne. Z jeho pohledu je zpřísnění podmínek na místě, protože stát musí být vůči vlastním občanům i přichozím spravedlivý a transparentní.

Současně ale zdůraznil, že problémem není samotná přítomnost Ukrajinců v Česku, ale to, že předchozí vlády vysvětlovaly všechna selhání válkou na Ukrajině. Podle Vondráčka to Ukrajincům ve výsledku škodí, protože stát si nepřiznává vlastní chyby. Haas tuto argumentaci odmítl a tvrdil, že SPD jen využívá jedno téma za druhým, ať už jde o migranty, Ukrajinu nebo kdysi sudetoněmecký sjezd, k šíření negativních emocí.

Referendum

Po kontroverzi kolem plakátů se debata přesunula k návrhu ústavního zákona o celostátním referendu. Vondráček připomněl, že SPD mělo referendum ve volebním programu dlouhodobě a že navržené parametry odpovídají jen výchozímu kompromisu, nikoli ideálu strany. Jako model označil Švýcarsko a řekl, že v ideálním případě by referendum mělo co nejnížší práh účasti a co největší důvěru v občany.

Vondráček vysvětloval, že referenda by se nemohla týkat členství v EU ani NATO, protože to je podle koaliční dohody předem vyloučeno. Naopak zdůraznil, že občané nejsou nesvéprávní a nemají být k důležitým otázkám přistupováni jinak než ve volbách. Připomněl i referendum o vstupu do Evropské unie v roce 2003, které také nemělo žádný práh povinné účasti.

Když Michal Půr otevřel hypotézu, že by opozice mohla využít referendum k hlasování o přijetí eura, Vondráček se k tomu postavil jednoznačně odmítavě. Tvrdil, že euro je už fakticky zavedeno a kdo chce, může s ním podnikat, ale Česku by neměla být brána koruna. Podle něj prezident svými výroky o euru otvírá diskusi, která posiluje myšlenky na ztrátu práva veta a suverenity, a navíc podporuje politické směry, které jdou proti českému zájmu.

Euro a suverenita

V části o euru se Vondráček stal jedním z nejzřetelnějších kritiků integračního směřování EU. Prohlásil, že prezident svými postoji dává váhu myšlenkám, které vedou k „ztrátě suverenity“ a k modelu „Spojených států evropských“. Zmínil také, že podle průzkumů euro stále nemá podporu ani u podnikatelů, ani v dalších sociálních skupinách.

Haas reagoval strážlivěji. Připomněl, že v ODS se debata o euru vede a že otázka přijetí eura není zda, ale kdy. Uvedl, že osobně je nyní zhruba v poměru 60 ku 40 proti přijetí eura, ale připustil, že v ODS už není názor tak jednoznačně odmítavý jako dříve. Vondráček naopak neviděl důvod, proč by se Česko mělo zavedením eura vzdávat vlastní měny, když s eurem lze i tak účtovat a platit, a navrhl jednoduše: „neberte nám korunu“.

Úřad vlády a reorganizace

Závěrečná část debaty se věnovala reorganizaci Úřadu vlády a stávkové pohotovosti jeho odborů. Haas tvrdil, že protest je důsledkem špatně připraveného a necitlivě komunikovaného přesunu agend, zejména v oblasti protidrogové politiky. Podle něj byla přenosná agenda dlouhodobě funkční a byla chválena mezinárodními partnery, zatímco nová vláda zvolila spíš represivní přístup než prevenci.

<https://svobodni.cz/video/libor-vondracek-vs-karel-haas-pokuta-za-billboard-spd-spravedlnost-nebo-ce-nzura>